

POLITICAL *and* SECURITY STATEWATCH

MONTHLY BULLETIN ON MOLDOVA ISSUED BY IDIS "VIITORUL" WWW.MOLDOVA.ORG

I. Comentarii Politice

Alegerile în Parlamentul RM

1. Calitativ: Miza alegerilor

Alegerile în Parlamentul Republicii Moldova desfășurate pe 6 martie 2005 au fost validate de Curtea Constituțională și considerate de Comisia Electorală Centrală, de șefii misiunilor de observare din partea Biroului OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR), Adunării Parlamentare a Consiliului Europei și Parlamentului European, de observatorii locali și internaționali și de marea majoritatea a partidelor politice 'în linii mari corecte'. Pragul electoral a fost depășit doar de trei formațiuni politice. Partidul Comunist a acumulat 45,98% voturi (56 de mandate), Blocul Moldova Democrată - 28,53% voturi (34 de mandate), Partidul Popular Creștin Democrat - 9,07% voturi (11 mandate). Făcând o comparație cu alegerile parlamentare din 25 februarie 2001, schimbări sau evoluții spectaculoase nu au fost remarcate. Partidul Comunist este din nou învingătorul alegerilor și are un avantaj considerabil care îi va permite să domine sesiunile Parlamentare, să voteze legile organice, legile ordinare și să formeze noul cabinet de miniștri. În cazul votării legilor constituționale PC va avea nevoie de votul a 68 de deputați iar în cazul alegerii președintelui statului de 61 de deputați. Este probabilă o continuitate masivă a comuniștilor în noul guvern, dar evoluțiile pot fi totuși diferite.

2. Particularități

Particularitatea majoră a acestor alegeri a fost lipsa așa-zisei 'revoluții de culoare', acțiunii de protest de tipul celor din Georgia și Ucraina, menționată în

presa guvernamentală dar și folosită de opoziție ca o posibilă acțiune excepțională în cazul unor alegeri frauduloase. Aceasta nu a mai avut loc atât din lipsa unei opoziții unite cât și a manevrelor abile ale Partidului Comunist și în special a prestației Președintelui Voronin care a reușit o schimbare la față pe ultima sută de metri a alegerilor, schimbând orientarea politică de la colaborarea cu CSI și Rusia la integrarea în structurile Uniunii Europene.

O caracteristică a vieții politice din Moldova este prezența unei disproporționalități majore între efort și rezultat. Nici unul dintre cei 12 candidați independenți nu a întrunit un număr necesar de voturi și 8 formațiuni social-politice au rămas în afara Parlamentului. Este de remarcat prestația joasă a PSDM, care în ciuda unei campanii susținute și masiv finanțate nu a acumulat numărul necesar de voturi să depășească pragul electoral. PSDM ar putea fi considerat înfrântul # 1 al alegerilor. Am putea zice că și PPCD a pierdut puțin în comparație cu alegerile parlamentare precedente. Deși a acumulat același număr de mandate ca și în legislatura precedentă (un total de 11 mandate) iar numărul votanților a crescut puțin, aceasta în ciuda acțiunilor masive de protest organizate de PPCD de-a lungul guvernării comuniste cât și a unui mesaj electoral 'oranj' de afiliere la revoluțiile de catifea din zonă. Câștigător poate fi considerat (în afara PC) și Blocul Moldova Democrată. Această coaliție politică, în frunte cu Primarul Chișinăului Serafim Urechean, deși întrunește elemente eterogene și a acumulat un număr de voturi plasate sub așteptările analiștilor, totuși este unica

entitate care a reușit să coaguleze într-o singură formațiune mai multe partide și mișcări politice, creând un precedent pozitiv pentru viața politică moldavă.

3. Schimbări în preferințe

Unii analiștii politici menționează o tendință pozitivă și o echilibrare a vieții politice din Moldova. Deși în marea majoritate alegătorul a votat cu valorile trecutului, totuși a fost preferat elementul pro-european al partidului comunist și nu formațiunile de extremă stângă reprezentate de 'Blocul Electoral Patria - Rodina' și 'Ravnopravie'. Formațiuni care s-au stabilit sub pragul electoral și nu au intrat în Parlament (totuși acumulând un număr considerabil de voturi de 4,97 % și respectiv 2,83 %). Analizând segmentul electoral ce a votat cu PC, care s-a micșorat relativ puțin în comparație cu alegerile parlamentare recente (doar 4%), am putea zice că electoratul moldav deși preferă o direcție de integrare europeană totuși nu dorește o ruptură hotărâtă de structurile CSI și Rusia.

În procesul acestor alegeri a fost remarcată o prezență mai accentuată la vot a cetățenilor Republicii Moldova din zonele de sub controlul regimului lui Smirnov. Prezența lor la urnele de votare a fost parțial facilitată logistic și de autoritățile de la Tiraspol, cointeresați în înfrângerea lui Voronin. Deși preferințele votatorului au coincis cu cele ale autorităților transnistrene, în procesul de vot fraude grave nu au fost remarcate. Acest fapt dovedește o schimbare pozitivă, cel puțin din punct de vedere a creșterii interesului de participare la procesul de vot a alegătorului transnistrean.

4. Factori ce au determinat înfrângerea partidelor de opoziție

1. *Plecarea masivă (de fapt se poate vorbi despre un exod) a populației cu drept de vot din țară care nu manifestă activitate politică, nu se implică activ și nu influențează eficient rezultatele alegerilor din afara țării. (1)*

2. *Votarea mai organizată al elementului minoritar de vârstă a treia, care și este susținătorul de bază al PC.*

3. *Numărul insuficient al secțiilor de votare din străinătate (România, Italia, Portugalia, SUA, Canada), țări de unde partidele de opoziție ar fi putut obține un procent mai ridicat de voturi în cazul organizării unei campanii electorale mai eficiente și prin deschiderea unui număr mai mare de secții de votare.*

4. *Lipsa unei coeziuni în rândul opoziției, care a creat o stare de confuzie și frustrare în rândul electoratului de dreapta.*

5. *Mesajul electoral, pro-european al PC care a reușit să atragă și votul unui număr semnificativ al tinerilor.*

6. *Folosirea cu succes de către PC a resurselor administrative în campania electorală cu limitarea posibilităților*

de promovare eficientă a partidelor de opoziție.

Continuarea participării unei multitudini de candidați independenți și partide mici care nu trec barajul minim alimentează boala cronică a sistemului politic moldovenesc. Într-o anumită măsură aceasta se datorează structurii codului electoral al RM care facilitează participarea la scrutinul electoral a partidelor politice fără infrastructură și candidați independenți fără substanță. Posibil, o soluție a acestei probleme ar putea fi promovarea unui sistem politic care va favoriza coagularea multitudinii de partide în entități politice mai mari. Aceasta poate avea loc or prin conștientizarea acestei necesități de liderii politici or prin ajustarea codului electoral în vederea majorării pragului electoral. Este necesar de a fi discutată și posibilitatea formelor de votare alternativă, ca de exemplu prin scrisoare, fax ori electronice (Internet) în

situația în care peste hotare se află sute de mii de votatori potențiali.

6. Prognoze

Liderii BMD și PPCD susțin că nu vor colabora cu PC și nu vor vota un candidat comunist la funcția de Președinte al statului. În cazul imposibilității alegerii acestuia vor urma alegeri parlamentare anticipate. Totuși, procedura de vot secretă ar putea facilita cooptarea a 5 voturi lipsă de la unul, sau ambele partide de opoziție, așa cum s-a mai întâmplat și în trecut.

Un alt scenariu posibil ar fi și crearea unei coaliții comune dintre BMD și PPCD în vederea contrabalansării votului comunist din Parlament. Luând în considerație numărul insuficient de mandate parlamentare (45 mandate împreună) această coaliție nu va fi în stare să limiteze eficient guvernarea comunistă.

Note: (1) Numărul oficial oferit de Departamentul Statistica este în jurul de 300 000 de cetățeni deși adevăratul număr poate fi mult mai ridicat și poate fi în jurul cifrei de un milion (1000000) a se vedea articolul : De ce nu se soluționează problema migrației forței de munca? <http://www.azi.md/news?ID=31878>

II. Relațiile externe

Republica Moldova și GUUAM

1. Priorități vechi și schimbări de orientare

În 2001, viziunea politicii externe a PCRМ se întemeia pe aprofundarea relațiilor în cadrul structurilor CSI, considerarea unei posibile aderări la Uniunea Rusia – Belarus, relații economice și politice strânse cu „partenerul strategic” Rusia, toate acestea pe fundalul unei critici a organismelor și structurilor occidentale. În 2001, PCRМ era privit cu încredere și speranță la Moscova și Tiraspol.

Schimbarea politicii externe a PC s-a produs gradual, dar accelerat din momentul în care la Tbilisi și mai apoi la Kiev au avut loc ‘revoluțiile de culoare’ cu schimbările guvernelor de orientare pro-ruse în guverne democratice pro-occidentale. Efect-

ele puternice ale acestor schimbări combinate cu încercările opoziției democratice de a forma un bloc unic anticomunist dinaintea campaniei electorale, l-au determinat pe Voronin să-și modifice prioritățile în relațiile externe. Iar criza în relațiile cu Rusia după refuzul de a semna Memorandumul de Federalizare Kozak și receptivitatea UE, l-au făcut pe Președintele Republicii Moldova să-și schimbe definitiv orientarea în direcția de integrare în Comunitatea Europeană.

2. GUUAM - alianță strategică cu probleme și percepții de pericol comune

Una din organizațiile regionale de perspectivă la care Moldova este parte ca membru fondator este GUUAM. Forul

statelor ex-socialiste – Georgia, Ucraina, Azerbaidjan și Moldova (GUAM) – a avut loc la 10 octombrie 1997 în Strasbourg la Summit-ului Consiliului Europei, în timpul căruia a fost adoptat un Comunicat Comun. În acest document se menționa necesitatea cooperării și promovării stabilității și securității europene în baza principiilor de respectare a suveranității, integrității teritoriale, inviolabilității frontierelor de stat, democrației, supremației legii și respectării drepturilor omului. Mai târziu, la 24 aprilie 1999, în cadrul summit-ului jubiliar din Washington al statelor-membre și statelor-parteneri NATO, la grupul GUAM a aderat și Uzbekistan. Reuniunea extinsă a fost denumită GUUAM.

Atitudinea Chișinăului față de GUUAM a fost schimbătoare, determinată de evoluțiile majore survenite în regiune. Președintele Vladimir Voronin, de orientare pro-rusă la începutul mandatului, a lăsat să se înțeleagă că Republica Moldova ar putea părăsi această organizație. Însă în timpul reuniunii de la Ialta din 2002, Voronin a declarat că Moldova ar putea rămâne în cadrul organizației deși a invitat oficial Rusia să participe la GUUAM în calitate de observator. În vara 2004 Voronin a făcut o declarație care și mai mult pune sub semn de întrebare participarea de mai departe a Moldovei în acest organism. Totuși Moldova a depășit piedicile și momentan asistăm la o relansare a acestei organizații regionale, generată de schimbările importante care au avut loc în zona Mării Negre. Deși scopul principal al GUUAM, reafirmat în comunicatul din septembrie 2000, rămâne cooperarea economică, există similități ce se extind și în alte domenii:

Problema energetică.

Cu excepția Azerbaidjanului, toate țările membre ale GUUAM rămân dependente de livrarea de gaze și petrol fie din, sau prin Rusia. Azerbaidjan este unica țară care dispune de rezerve semnificative de petrol și gaze dar exportul acestora se efectuează fie prin, sau prin țările care Rusia e în poziție să le controleze. Rusia a folosit cu succes aceasta în a suspenda livrarea sau redirecționarea rutelor de export pentru a manipula politicile interne sau externe a fostelor republici sovietice. (1)

Integritate teritorială.

Toate țările membre ale GUUAM sunt într-o formă sau alta afectate de mișcări de separatism activ sau cu potențial de declanșare. Iar Uzbekistan-ul s-a înfruntat, pentru o perioadă, cu o gherilă militară islamistă, având ca scop schimbarea prin violență a guvernului. Aceste probleme depășesc frontierele naționale ale țărilor implicate. Majoritatea acțiunilor de secesionism au fost afiliate, sau subordonate într-o formă sau alta Rusiei, care a folosit pericolul separatismului ca o pârghie politică în relațiile externe cu țările din ‘vecinătatea apropiată’.

Și alte foste republici sovietice se confruntă cu probleme similare, dar ce deosebește GUUAM este soluția propusă. Această soluție se găsește în colaborarea strategică cu Occidentul. Țările membre GUUAM caută suportul financiar și politic al Occidentului în scopul de a dezvolta rute noi de transport energetic, ceea ce va reduce influența Rusiei în afacerile interne și externe ale țărilor membre ale organizației. La fel țările mem-

bre caută suport și susținere Occidentală în scopul soluționării conflictelor militare.

Dimensiunea militară a GUUAM.

În domeniul militar țările membre ale GUUAM sunt în căutarea de edificare a unor organisme regionale de securitate viabile și de alternativă la CSI. Toate cele cinci țări membre ale GUUAM au refuzat să devină parte, sau au abandonat la un moment aranjamentele CSI de securitate. Cooperarea militară în interiorul GUUAM servește ca o piatră de temelie în scopul final de a crea legături instituționale sau chiar a deveni membri NATO. Ambasadorul georgian în SUA a remarcat că NATO este mama adoptivă a GUUAM. (2)

Momentan GUUAM reprezintă una dintre cele mai viabile și promițătoare structuri regionale, create pe teritoriul fostei URSS. Organizația a fost creată cu scopul de a acorda o asistență de securitate membrilor săi prin cooperare și accelerarea implicării Occidentului sub formă politică și economică. În timp ce membrii GUUAM-ului împărtășesc același mod de a vedea Occidentul, ca un aliat eficient în efortul lor de a edifica state cu adevărat independente, totuși intensitatea cu care împărtășesc această idee variază. GUUAM rămâne o organizație de state cu interese parțial comune, dar totuși cu probleme de securitate diferite. De exemplu, protecția oleoductului este extrem de importantă pentru Georgia și Azerbaidjan în timp ce Ucraina, Moldova și Uzbekistan sunt excluse din ruta de conducte cu petrol.

Resursele insuficiente a membrilor organizației limitează profunzimea cooperării în cadrul GUUAM. Nici un membru GUUAM nu e în poziția de a propune echipament militar performant de care Uzbekistan are atâta nevoie în lupta contra insurgenței armate cu care se confruntă. La fel, nici un membru GUUAM nu este în stare să ofere ajutor militar eficient țărilor membre în cazul unui atac din exterior. Doar Ucraina și Moldova în Estul Europei și Georgia și Azerbaidjan în sudul Caucazului au graniță comună. Fără o susținere și asistență occidentală sub formă de bani și echipament, majoritatea propunerilor și activităților GUUAM vor exista doar pe hârtie. La fel abilitatea GUUAM-ului de a organiza și implementa acțiuni de menținere a păcii va depinde de apropierea sa față de Occident. Cu cât GUUAM este văzut ca afiliat regional al NATO și EU cu atât mai puțin insurgenții din Nagorno-Karabagh, Transnistria și Abkhazia vor dori să accepte trupele GUUAM ca trupe pacificatoare, deoarece majoritatea acțiunilor insurgenților au fost și sunt susținute sau subordonate Rusiei.

3. Beneficii și pericole

Moldova ar putea beneficia de situația geopolitică care s-a format actualmente în zona Bazinului Mării Negre (Regiunea Caucazul-ului), Mării Caspice și Asiei Centrale. Vizitele recente efectuate de Voronin la Kiev și de Președintele Saacșvili la Chișinău denotă o potențială creștere a rolului acestei organizații în regiune, în special în situația în care la moment atât UE cât și SUA sunt puternic interesate în construcția unui oleoduct trans-caucazian, cunoscut sub denumirea de TRASECA, care va uni țările din regiunea bazinului mărilor Caspice și Negre,

ocolind Rusia. În aprilie la Chișinău se preconizează întâlnirea șefilor GUUAM. În acest fel capitala RM va deveni pentru o perioadă centrul de comunicare a unei noi organizații regionale cu potențial și influență în zonă. Momentan unul din cei mai interesați în dezvoltarea acestei organizații este Ucraina, care se dorește liderul sud-estului european post-sovietic. Afirmările recente ale președintelui ucrainean Iușenco în Tbilisi doar confirmă această ipoteză

Manevrele între structurile rusești și cele pro-occidentale au arătat că PC posedă capacitatea de a-și schimba prioritățile și direcțiile de orientare externă devansând în majoritatea cazurilor opoziția democratică. Totuși în ciuda abilității cu care Voronin manevrează în relațiile internaționale, politica externă a șefului statului este una lipsită de un vector bine definit și nu este una autentic pro-occidentală ci mai mult una declarativă, oportunistă, ghidată de un instinct al unui politician cu experiență dar lipsita de inteligența unui analist.

Aceasta reorientare a fost în mare măsură rezultatul evenimentelor și a schimbărilor majore din zonele de vecinătate geopolitică și nu poate fi considerată ca o schimbare de continuitate, este mai mult o strategie electorală și nu una de durată.

Reajustarea Partidului Comunist la declarațiile și imaginea propagată pe parcursul campaniei electorale, probabil se va face de-a lungul guvernării. Deși folosirea efectului cameleon ic i-a adus victoria PC în aceste alegeri, totuși el poate să genereze în nemulțumiri din partea membrilor ortodocși ai partidului. Efectul acestor schimbări se va accentua pe parcursul perioadei de guvernare și va culmina în viitoarele alegeri parlamentare.

Note:

1. *Valasek, Tomas "Military Cooperation between Georgia, Ukraine, Uzbekistan, Azerbaijan, and Moldova in the GUUAM Framework"* Policy Brief 2, Cambridge, MA: Caspian Studies Program, December 2000 http://bcsia.ksg.harvard.edu/publication.cfm?program=CORE&ctype=paper&item_id=86

2. *Tepo Japaridze*, Ambasadorul Republicii Georgia în SUA, Capitol Hill, 17 Mai 2000

3. *Iryna Solonenko, Quo Vadis, GUUAM?* vol 3, no 3, 25 June 2001, Central Europe Review, The fortnightly journal of Central and South East European politics, society and culture <http://www.ce-review.org/01/23/solonenko23.html>

III. Probleme de securitate

Evoluții recente în soluționarea conflictului transnistrean

1. Transformările democratice din Ucraina și posibilități de colaborare de viitor

Victoria lui Victor Iușenco în alegerile prezidențiale din Ucraina, a făcut ca o relație de colaborare, referitoare la problema transnistreană, între administrația de la Chișinău și a celei de la Kiev în sfârșit să prindă viață. Pe parcursul administrației lui Leonid Kucima o asemenea colaborare nu putea avea loc. Liderul separatist și Președintele ucrainean găseau limbă comună ușor, ambii fiind niște elemente ale vechiului sistem partocrat comunist, iar administrația ucraineană coruptă profita de pe urma afacerilor ilicite cu zona transnistreană. Pe parcursul acestei perioade Transnistria a devenit un 'paradis' al tranzacțiilor financiare criminale, fabricare a armamentelor și de trafic de droguri. (1)

În situația în care penetrabilitatea graniței de est a Moldovei a fost și este încă majoră, o blocada economică, ori aplicarea unui simplu control vamal, fără o colaborare cu administrația de la Kiev este imposibilă. Acum însă, chiar cu realegerea masivă a Partidului Comunist în Parlamentul Moldovei, un scenariu pozitiv de colaborare capătă contururi reale. Vizita recentă a lui Voronin la Kiev a demonstrat că între președinții ambelor țări există o agendă comună. MAE a Ucrainei Boris Tarasiuk a numit Transnistria "gaura neagră" a Europei iar consecința perpetuării ei, va fi continuarea încălcărilor drepturilor și libertăților omului, contrabandă și comerț ilicit. Nu este de mirare ca Ucraina democratică are nevoie de soluționarea acestui diferend nu mai puțin imperios decât partea moldovenească și poate juca un rol hotărâtor în reglementarea definitivă a conflictului.

2. Poziții echivoce ale Ucrainei

Totuși ultimele reacții ale Kievului sunt ambigue, Iușenco a declarat recent că ar fi nechibzuit de a începe soluționarea problemei transnistrene de la granițe și vămi și a confirmat că țara lui are interese strategice de domeniul securității în Transnistria și că situația din sectorul transnistrean al graniței moldo-ucrainiene îl îngrijorează. Totodată în opinia lui, inițial trebuie de examinat setul de probleme de ordin politic și în primul rând, statutul Transnistriei și reglementarea politică a diferendului.

Această afirmație ar trebui să îngrijoreze autoritățile moldave, societatea civilă și comunitatea internațională căci Transnistria nu trebuie privită ca entitate juridică, ea nu are dreptul legal de a negocia în calitate

de subiect și acceptarea acestei propuneri va defavoriza poziția Moldovei din nou. Însăși propunerile unilaterale ale Ucrainei vizavi de reglementarea conflictului pot fi privite că încercări de imixtiune în afacerile interne ale RM și nici o altă țară nu are dreptul juridic de a se implica, unicul mod corect ar fi o colaborare în interese mutuale.

3. Internaționalizarea soluționării diferendului

Majoritatea analiștilor politici menționează necesitatea internaționalizării conflictului și a metodelor de soluționare a conflictului și a creării unui mediu favorabil pentru relansarea procesului. Aceasta se poate face în primul rând prin schimbarea formatului de negocieri nefavorabil RM la moment incluzând în el România, UE și SUA. În această ordine de idei relansarea organizației regionale GUUAM are o însemnătate deosebită. În situația în care este preconizată construcția oleoductului care va ocoli Rusia și va trece prin țările membre ale GUUAM, Occidentul este interesat în monitorizarea regiunii cu un potențial ridicat de instabilitate politică, militară și criminală. Administrația americană s-a pronunțat clar prin vocea președintelui Comitetului SUA pentru NATO, Bruce Jackson menționând că Transnistria este în mare parte o comunitate criminală și problema este decriminalizarea Transnistriei, nu recunoașterea acesteia.

Creșterea interesului UE în această regiune este accentuată prin semnarea Planului de Acțiuni Comune cu Moldova și prin crearea în februarie 2005 a funcției de Reprezentant Special al UE pentru Moldova. Recent în această funcție a fost numit Adriaan Jacobovits care va monitoriza forma și volumul contribuțiilor pe care UE le va efectua în scopul de soluționare a conflictului Transnistrean. UE are acum interesul și abilitatea de a contribui efectiv la soluționarea conflictului.

Este cert că importanța României în procesul de reglementare a conflictului în timpul viitor se va mări. Noul Președinte al României s-a pronunțat că țara sa ar putea avea un rol important în acest proces. Traian Băsescu, în întâlnirea sa recentă cu Președintele american George Bush de la Washington, a menționat că România este în măsura și este interesată în implicarea mai activă în procesul de reglementare. La fel și Uniunea Europeană care va avea graniță comună cu Republica Moldova după integrarea României în 2007, are un interes particular în reglementarea conflictului și stabilirii statutului definitiv al Transnistriei.

4. Provocările recente și ostilitatea continuă a Tiraspolului

În menținerea unei situații de instabilitate regimul are numai de câștigat, deaceia Tiraspolul preferă status-quo-ul oricărui model de înțelegere. Administrația de la Tiraspol se află în controlul deplin al afacerilor din zonă și a sectorului vamal de la granița de est a RM cu Ucraina. Aceasta le permite să profite nestingherit nu doar de pe urma afacerilor ilicite din interiorul regiunii cât în special de pe urma traficului de bunuri tranzitate prin Transnistria. Ultimele acțiuni ale Tiraspolului sunt destabilizatoare și provocatoare, ca de exemplu atacul commando-ului "Dniestr" asupra localității Vasilevca din 11 martie unde a fost sustrasă antena stației de telecomunicații și maltratați câțiva polițiști moldoveni. Aceste acțiuni care au ca scop crearea unui mediu psihologic de teroare și instabilitate sunt o dovadă elocventă a tacticilor promovate de regimul de la Tiraspol și o exprimare a frustrării față de rezultatele alegerilor. Recent, în cadrul întrevederii cu liderii organizațiilor obștești din regiune, șeful administrației separatiste de la Tiraspol Igor Smirnov, a declarat că orice negocieri cu Chișinăul sunt de acum încolo fără perspectivă. Același me-

diu ostil oricăror negocieri a remarcat-o și președintele în exercițiu al OSCE Dimitrij Rupel, menționând că administrația transnistreană este orientată mai mult spre trecut și istorie și mai puțin spre viitor.

5. Oportunități și pericole de viitor

Deși față de regimul de la Tiraspol trebuie aplicată o politică de evitare a provocărilor și confruntărilor militare, totuși această stare de lucruri nu poate dura la nesfârșit. Acțiunile de azi ale Moldovei în soluționarea conflictului sunt insuficiente și lipsite de un concept clar structurat. Este necesară o implicare mai activă în reglementarea conflictului prin internaționalizarea acestuia. Chiar dacă soluționarea conflictului transnistrean a fost și se declară o prioritate a guvernării comuniste, totuși din punct de vedere al competenței, organizării și intensității, acțiunile întreprinse până în prezent lăsă mult de dorit. În cazul în care formele de guvernare a PC în această legislatură vor conține aceleași metode că și în legislatura precedentă (necolaborare cu partidele de opoziție, șantajare și abuzuri administrative) iar structura serviciului public nu va fi în stare să facă față provocărilor de viitor (de exemplu rolul aproape simbolic și lipsit de eficacitate pe care-l are Ministerul Reintegrării) este posibilă o schimbare a orientării politice în direcția de colaborare cu regimul de la Tiraspol. Deși recent regimul din stânga Nistrului nu a manifestat nici cel mai mic semn de acceptare de colaborare, în situația când mediul geostrategic al regiunii va deveni evident nefavorabil regimului, Tiraspolul ar putea deveni mai receptiv la negocieri. Deoarece ambele administrații nu se deosebesc în esență ideologic atât de mult, posibilitatea ca guvernarea comunistă să găsească tangențe comune de comunicare cu regimul, inadecvate posibilităților, dezideratelor comunității internaționale și a societății civile moldovenești, probabil va crește.

POLITICAL AND SECURITY STATEWATCH este o publicație periodică editată de **IDIS Viitorul**

Pentru a fi incluși în lista de distribuție electronică, vă rugăm să contactați departamentul publicație la viitorul@moldova.org sau telefonați la (373-2) 22 18 44.

Pentru mai multă informație contactați pe **Marin Eladi** via e-mail: marin_eladi@yahoo.com sau la telefonul (373-2) 22 18 44.

www.viitorul.moldova.org

Editor: **Mihai Catan**, catanm@gmail.com